

ODLUKA

o subvencioniranju ranjivih kategorija korisnika komunalnih usluga individualne komunalne potrošnje i linija javnog prevoza putnika u gradskim i prigradskim naseljima

Na osnovu člana 38 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi („Sl.list CG“, br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22 i 84/22), člana 54a stav 6 Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl.list CG“, br. 55/16, 74/16, 2/18, 66/19 i 40/22), član 24 stav 4 Zakona o prekršajima („Sl.list CG“, 1/11, 6/11, 39/11, 32/14 i 51/17) i člana ____ Statuta Glavnog grada/Prijestonice/Opštine _____ („Službeni list CG – opštinski propisi“, br. _____), Skupština Glavnog grada/Prijestonice/opštine _____, na sjednici održanoj _____. godine, donijela je

ODLUKU

o subvencioniranju ranjivih kategorija korisnika komunalnih usluga individualne komunalne potrošnje i linija javnog prevoza putnika u gradskim i prigradskim naseljima

I Predmet odluke

Član 1

Ovom odlukom propisuju se bliži kriterijumi na osnovu kojih se određuju ranjivi korisnici komunalnih usluga za komunalne djelatnosti javno vodosnabdijevanje, upravljanje komunalnim otpadnim vodama, upravljanje komunalnim otpadom, javni prevoz putnika u gradskim i prigradskim naseljima, održavanje javnih grobalja, kapela i krematorijuma i sahranjivanje, kao i održavanje javnih prostora za parkiranje; subvencioniranje linija gradskog i prigradskog prevoza putnika u Opštini _____/Glavnom gradu/Prijestonici _____ (u daljem tekstu: korisnik subvencije), visina subvencije, rok ostvarivanja prava na subvenciju, postupak revizije prava na subvenciju i druga pitanja od značaja za ostvarivanje, odnosno prestanak ovog prava.

Član 2

Izrazi koji se u ovoj odluci koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Izrazi korišćeni u ovoj odluci imaju sledeće značenje:

- **korisnik komunalne usluge javnog vodosnabdijevanja, upravljanja komunalnih otpadnih voda i upravljanja komunalnim otpadom** je vlasnik, zakupac ili korisnik odnosno držalac posebnog dijela stambene zgrade individualnog odnosno kolektivnog stanovanja i članovi njegovog domaćinstva;
- **članovima domaćinstva** smatraju se: supružnici i vanbračni partneri, djeca i srodnici u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva, kao i srodnici u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, pod uslovom da žive u zajedničkom domaćinstvu;
- **srazmjerna penzija** je penzija djeljiva između dva ili više nosilaca osiguranja (fondova) ili država i obračunava se prema dužini ostvarenog staža osiguranja na području svakog fonda ili države gdje osiguranik ima staž koji se uzima kao uslov za ostvarenje prava na penziju.

II Pravo na subvenciju¹

Član 4

(1) Subvenciju dijela cijene za javno vodosnabdijevanje, upravljanje komunalnim otpadnim vodama i upravljanje komunalnim otpadom ostvaruje korisnik subvencije koji je:

- 1) lice sa invaliditetom;
- 2) dijete sa posebnim obrazovnim potrebama;
- 3) lice u stanju socijalne potrebe;
- 4) mladi po prestanku korišćenja usluga socijalne i dječije zaštite za djecu bez roditeljskog staranja;
- 5) penzioner sa minimalnom penzijom, odnosno sa srazmjernom penzijom koja ne prelazi iznos minimalne penzije u Crnoj Gori, ako je to jedino primanje u domaćinstvu.

(2) Ako je u bazi podataka privrednog društva koje pruža usluge javnog vodosnabdijevanja, upravljanja komunalnim otpadnim vodama i upravljanja komunalnim otpadom, kao korisnik usluge, evidentiran član domaćinstva korisnika subvencije iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, pravo na subvenciju u ime korisnika subvencije ostvaruje taj član.

(3) Subvencija u smislu ovog člana ostvaruje se za usluge u objektu koji je registrovan kao prebivalište korisnika subvencije iz stava 1 ovog člana, odnosno člana njegovog domaćinstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje centralni registar stanovništva, bez obzira da li je korisnik usluga, odnosno član domaćinstva vlasnik, zakupac ili korisnik tog objekta po drugom osnovu, odnosno samo za primarni stambeni objekat, sa adresom prebivališta korisnika subvencije.

Član 5

Subvenciju dijela cijene za javni prevoz putnika u gradskim i prigradskim naseljima ostvaruje korisnik subvencije i to:

- 1) lice sa invaliditetom;
- 2) personalni asistent lica sa invaliditetom;
- 3) dijete sa posebnim obrazovnim potrebama;
- 4) lice u stanju socijalne potrebe;
- 5) mladi po prestanku korišćenja usluga socijalne i dječije zaštite za djecu bez roditeljskog staranja;
- 6) učenik odnosno student;
- 7) penzioner sa minimalnom penzijom, odnosno sa srazmjernom penzijom koja ne prelazi iznos minimalne penzije u Crnoj Gori.

Član 6

Subvenciju dijela cijene mjesečne karte za parkiranje vozila na javnom prostoru ostvaruje korisnik subvencije i to:

- 1) lice sa invaliditetom, odnosno član njegovog domaćinstva koji je vlasnik ili upravlja vozilom označeno znakom pristupačnosti;
- 2) lice u stanju socijalne potrebe;

¹ Član 54a Zakona o komunalnim djelatnostima daje mogućnost ali ne i obavezu jedinicama lokalne samouprave da uvedu subvencioniranje ranjivih kategorija korisnika komunalnih usluga. Iz toga proizilazi mogućnost opštine da se opredijeli da li će i koje vrste korisnika komunalnih usluga od onih enumerisanih samim Zakonom subvencionirati. U cilju pružanja normativne podrške opštinama, u Modelu su predviđene sve moguće kategorije korisnika komunalnih usluga.

- 3) mladi po prestanku korišćenja usluga socijalne i dječije zaštite za djecu bez roditeljskog staranja;
- 4) penzioner sa minimalnom penzijom, odnosno sa srazmjernom penzijom koja ne prelazi iznos minimalne penzije u Crnoj Gori.

Član 7

(1) Subvenciju cijene za sahranjivanje i za održavanje groblja preminulog korisnika usluga može ostvariti član njegovog domaćinstva pod uslovom da troškovi nisu izmireni po drugom osnovu.

(2) Pod preminulim korisnikom usluga u smislu stava 1 ovog člana smatra se:

- 1) lice sa invaliditetom;
- 2) dijete sa posebnim obrazovnim potrebama;
- 3) lice u stanju socijalne potrebe;
- 4) mladi po prestanku korišćenja usluga socijalne i dječije zaštite za djecu bez roditeljskog staranja.

(3) Izuzetno, subvencija cijene iz stava 1 ovog člana može se dodijeliti za umrlo lice čiji se identitet ne može utvrditi ili mu se ne mogu utvrditi srodnici, a troškovi sahranjivanja i održavanja groblja nisu pokriveni po drugom osnovu.

Član 8

Korisnik usluga, odnosno član njegovog domaćinstva može ostvariti pravo na subvenciju po više osnova utvrđenih ovom odlukom, u skladu sa posebnim rješenjem nadležnog organa.

III Visina i rok važenja subvencije

Član 9

(1) Subvencija cijene komunalne usluge odobrava se u sledećim iznosima²:

- 1) za javno vodosnabdijevanje u visini od _____% mjesečnog računa a ne više od _____ eura (ALTERNATIVA: za _____m³ fakturisane količine vode mjesečno);
- 2) za upravljanje komunalnim otpadnim vodama u visini od _____% mjesečnog računa a ne više od _____ eura (ALTERNATIVA: za _____m³ fakturisane količine vode mjesečno);
- 3) za upravljanje komunalnog otpada u visini od _____% mjesečnog računa a ne više od _____ eura (ALTERNATIVA: za _____m² površine objekta mjesečno);
- 4) za javni prevoz putnika u gradskim i prigradskim naseljima u visini od _____ eura za mjesečnu kartu;
- 5) za parkiranje na javnom prostoru u visini od:
 - _____ eura mjesečno za mjesečnu kartu;
 - _____ eura mjesečno za rezervisano parking mjesto
- 6) za sahranjivanje u visini od _____% fakturisane cijene a ne više od _____ eura;
- 7) za održavanje groblja u visini od _____% fakturisane cijene a ne više od _____ eura.

² Predloženo je razvrstavanje subvencija u odnosu na vrstu komunalne djelatnosti, odnosno komunalne usluge. Pored toga, može se izvršiti i dodatno pod-razvrstavanje i prema kategorijama ranjivih korisnika. Pr. za komunalnu djelatnost javnog vodosnabdijevanja, mogu se utvrditi različiti procenti (odnosno količine subvencionisane vode) u zavisnosti od kategorije ranjivog korisnika. Tako, najvišu subvenciju, primjera radi treba da ostvare lica u stanju socijalne potrebe, nešto nižu penzioneri, a najnižu domaćinstva u kojima žive lica sa invaliditetom i sl.

(2) Izuzetno od odredbi stava 1 tač. 6 i 7 ovog člana, subvencija za komunalnu uslugu sahranjivanja i komunalnu uslugu održavanja groblja, kao i održavanja zajedničkih kosturnica za lica čiji se identitet ne može utvrditi ili nemaju poznate srodnike iznosi 100% od fakturisane cijene.

Član 10

(1) Subvencija se dodjeljuje dok traje osnov po kome je utvrđeno pravo na subvenciju.

(2) Korisnik subvencije, odnosno član njegovog domaćinstva ili staratelj dužan je da obavijesti nadležni organ o svim promjenama koje su od uticaja na ostvarivanje prava na subvenciju, u roku od 30 dana od dana nastanka te promjene.

IV Način utvrđivanja prava na subvenciju

Član 11

(1) O pravu na subvenciju rješava organ lokalne uprave nadležan za _____³ (u daljem tekstu: nadležni organ lokalne uprave) po zahtjevu korisnika komunalne usluge, odnosno člana njegovog domaćinstva u slučajevima propisanim ovom odlukom.

(2) Izuzetno, u slučaju iz člana 7 stav 3 ove odluke zahtjev za subvenciju podnosi privredno društvo koje pruža usluge sahranjivanja i održavanja groblja.

(3) Rješenje o subvenciji donosi se na osnovu:

- kopije biometrijske lične karte ili drugog identifikacionog dokumenta korisnika usluge ili člana domaćinstva,
- rješenja o prebivalištu korisnika usluge,
- dokaza o svojstvu korisnika usluge ili člana njegovog domaćinstva.

(4) Pod dokazom iz stava 3 alineja 3 ovog člana podrazumijeva se:

- rješenje izdato od strane nadležnog organa o: utvrđivanju invalidnosti, usmjeravanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama u posebne obrazovne programe, dodjeljivanju personalnog asistenta, ostvarivanju prava na materijalno obezbjeđenje, pravu na penziju, i/ili
- potvrda ili rješenje o korišćenju usluga smještaja u ustanovu za djecu bez roditeljskog staranja ili u hraniteljsku porodicu, potvrda o upisu učenika, odnosno studenta u odgovarajuću obrazovnu ustanovu, i
- uvjerenje o kućnoj zajednici, ako se pravo na subvenciju ostvaruje po osnovu svojstva člana domaćinstva.

Član 12

(1) Pored dokaza iz člana 11 ove odluke, pribavljaju se i drugi dokazi u slučaju kad zahtjev za subvenciju podnosi:

- penzioner - dokaz o visini poslednje isplaćene penzije ili visini srazmjerne penzije, a za subvenciju iz člana 4 ove odluke i uvjerenje o kućnoj zajednici i dokaz o primanjima članova domaćinstva
- roditelj ili staratelj djeteta sa posebnim obrazovnim potrebama - izvod iz matičnog registra rođenih,
- član domaćinstva umrlog lica – dokaz o činjenici smrti,
- za subvenciju iz člana 4 ove odluke - dokaz o pravu svojine, zakupa ili drugog osnova korišćenja objekta u kome se pružaju subvencionisane usluge,

³ Unijeti naziv organa koji je Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave utvrđen za vršenje upravnog nadzora nad pružaocem komunalne djelatnosti čije usluge su subvencionirane ovom Odlukom.

- za subvenciju iz člana 6 ove odluke - kopiju vozačke i saobraćajne dozvole za putničko vozilo na koje se subvencija odnosi, a u slučaju da se subvencija dodjeljuje po osnovu invalidnosti i dokaz o izdavanju znaka pristupačnosti.

(2) Izuzetno, u slučaju rješavanja o subvenciji za sahranjivanje i održavanje groblja iz člana 7 st. 1 i 3 ove odluke, nadležni organ po službenoj dužnosti pribavlja i dokaz da troškovi nisu izmireni po drugom osnovu.

(3) U slučaju iz člana 7 stav 3 ove odluke, privredno društvo koje pruža subvencionisanu uslugu dužno je da podnese zahtjev pravnom licu ili drugom subjektu koji ima obavezu plaćanja troškova sahranjivanja u skladu sa posebnim propisima, ako je prije pokretanja postupka subvencioniranja utvrdio tu činjenicu.

(4) Ako se u slučaju iz stava 3 ovog člana, utvrdi da ne postoji drugi osnov plaćanja troškova sahranjivanja, privredno društvo koje pruža subvencionisanu uslugu, uz zahtjev za subvenciju nadležnom organu, podnosi i akt kojim se to pravno lice ili drugi subjekat izjasnio o toj činjenici.

V Revizija prava na subvenciju

Član 13

(1) Nadležni organ vrši redovnu godišnju reviziju prava na subvenciju korisnika usluga na osnovu podataka iz javnih evidencija i registara koje pribavlja po službenoj dužnosti, kao i vanrednu reviziju na osnovu podataka iz člana 10 stav 2 ove odluke koje dostavljaju korisnici subvencije.

(2) U slučaju da je po reviziji iz stava 1 ovog člana utvrđen prestanak osnova po kome je odobrena subvencija, nadležni organ donosi rješenje o prestanku tog prava.

(3) Ako je korisnik subvencije ostvarivao to pravo nakon prestanka osnova za njegovo korišćenje bez obavještanja nadležnog organa u smislu člana 10 stav 2 ove odluke, dužan je da izvrši povraćaj tih sredstava u roku od sedam dana od dana donošenja rješenja kojim je utvrđen prestanak prava i obaveza njihovog povraćaja.

(4) Rješenje iz stava 3 ovog člana predstavlja izvršnu ispravu u izvršnom postupku u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

VI Procedura potraživanja sredstava za odobrene subvencije od strane pružaoca komunalne usluge

Član 14

(1) Pružalac komunalne usluge na računu za pruženu komunalnu uslugu iskazuje visinu subvencije koja je dodijeljena.

(2) Pružalac komunalne usluge ispostavlja opštini mjesečnu zbirnu fakturu sa ukupnim iznosima subvencija za taj mjesec i uz obrazloženi zahtjev, dostavlja je nadležnom organu lokalne uprave.

(3) Organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija u roku utvrđenim zakonom kojim se uređuju uslovi i način obavljanja komunalnih djelatnosti prenosi sredstva iz budžeta opština na žiro-račun pružaoca komunalne usluge.

VII Subvencioniranje linija javnog prevoza putnika u gradskim i prigradskim naseljima⁴

⁴ Imajući u vidu da se čl. 8 i 9 propisuju osnov za subvencioniranje linija te da se sredstva uplaćuju privatnom sektoru, kako bi se dokazalo da se na taj način negativno ne utiče na konkurenciju na tržištu, preporučivo je da se prije uređivanja ovih pitanja, uradi studija opravdanosti subvencioniranja linija kojim bi se pokazalo da razlog za subvencioniranje proizilazi iz potrebe lokalnog stanovništva da imaju linije koje po tržišnim uslovima nijesu rentabilne, te da je to osnovni razlog subvencioniranja linija. Na taj način bi se stvorio osnov iz člana 5 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći za dokazivanje da navedena subvencija nema status državne pomoći.

Član 15

(1) Pravo na subvencioniranje javnog prevoza putnika u gradskim i prigradskim naseljima utvrđuje se za sledeće linije:

- 1) linija 1 (navesti početno i krajnje stajalište) za (navesti broj i vrijeme polazaka) dnevno⁵;
- 2) linija 2 (navesti početno i krajnje stajalište) za (navesti broj i vrijeme polazaka) dnevno;
- 3)
- 4)
- 5)

(2) Subvencija linija javnog prevoza putnika u gradskim i prigradskim naseljima iznosi:

- 1) _____ eura mesečno po polasku za liniju 1;
- 2) _____ eura mesečno po polasku za liniju 2;
- 3)
- 4)
- 5)

(3) Korisnici usluga⁶ javnog prevoza na linijama iz stava 1 ovog člana ostvaruju pravo na besplatne usluge javnog prevoza (ALTERNATIVA: po subvencioniranoj cijeni od _____€ za mesečnu kartu).

(4) Rješenje o utvrđivanju visine subvencije donosi nadležni organ lokalne uprave na period od godinu dana, sa mogućnošću produženja, na zahtjev pružaoca komunalne usluge javnog prevoza putnika u gradskim i prigradskim naseljima, kome je dodijeljena licenca za prevoz na odnosnoj liniji.

(5) U slučaju utvrđivanja prava na subvenciju linije, pružalac komunalne usluge dužan je da pruža usluge za broj i vrijeme polazaka koji su odobreni subvencijom.

(6) Ako pružalac komunalne usluge postupa suprotno stavu 5 ovog člana, nadležni organ lokalne uprave, po službenoj dužnosti, na zahtjev pružaoca komunalne usluge ili nadležnog inspeksijskog organa, donosi rješenje o prestanku prava na subvenciju.

(7) Ako pružalac komunalne usluge postupi suprotno stavu 5 ovog člana, dužan je da naknadi troškove opštini koje je po tom osnovu imala, a koji se utvrđuju u rješenju o prestanku prava na subvenciju.

(8) Rješenje iz stava 7 ovog člana predstavlja izvršnu ispravu u izvršnom postupku u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

VIII Evidencija korisnika subvencija

Član 16

(1) Nadležni organ lokalne uprave vodi evidenciju korisnika subvencija (u daljem tekstu: evidencija).

(2) Evidencija sadrži podatke o korisniku subvencije, vrsti ostvarene subvencije, broju i datumu rješenja kojim je to pravo utvrđeno, procentu odnosno iznosu subvencije, roku do koga važi, prestanku prava i druge podatke od značaja za subvencioniranje.

IX Inspeksijski nadzor

Član 17

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši nadležni inspektor.

⁵ Ako se subvencionirana linija uvodi za određenu kategoriju korisnika usluga (pr. učenici, studenti) onda je na kraju alineje potrebno dodati riječi: „za učenike i studente“.

⁶ Može se odnositi na sve korisnike usluga ili na određene kategorije (studenti, učenici i sl.). U drugom slučaju se navedu kategorije korisnika na koje se norma odnosi.

X Kaznene odredbe

Član 18

(1) Novčanom kaznom od _____ € kazniće se korisnik subvencije - fizičko lice ako nadležni organ ne obavijesti o svim promjenama koje su od uticaja na ostvarivanje prava na subvenciju, u roku od 30 dana od dana nastanka te promjene (član 10 stav 2).

(2) Novčanom kaznom od _____ € kazniće se pružalac komunalne usluge javnog prevoza u gradskom i prigradskom saobraćaju - pravno lice, ako ne pruža usluge za broj i vrijeme polazaka koji su odobreni subvencijom (član 15 stav 5).

(3) Za prekršaj iz stava 2 ovog člana kazniće se pružalac komunalne usluge javnog prevoza u gradskom i prigradskom saobraćaju - preduzetnik novčanom kaznom od _____ €.

(4) Za prekršaj iz stava 2 ovog člana kazniće se odgovorno lice pružaoca komunalne usluge javnog prevoza u gradskom i prigradskom saobraćaju novčanom kaznom od _____ €.

XII Prelazne i završna odredba

Član 19

Evidencija iz člana 16 ove odluke uspostaviće se u roku od _____ dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 20

Lica koja ostvaruju prava na subvenciju komunalnih usluga po osnovu Odluke _____⁷, mogu ostvariti pravo po osnovu ove odluke nakon prestanka već utvrđenog prava.

Član 21

(1) Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi“.

(2) Danom stupanja na snagu ove odluke, prestaje da važi Odluka _____ („Sl. list CG - opštinski propisi“, broj _____).⁸

Br.

Glavni grad/Prijestonica/Opština _____, _____ 2023. godine

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA/PRIJESTONICE/OPŠTINE _____

GRADONAČELNIK/CA / PREDSJEDNIK/CA

s.r.

⁷ Navesti naziv/broj/“Službeni list Odluke koju je u ranijem periodu donijeo vršilac komunalne djelatnosti ili jedinica lokalne samouprave.

⁸ Ova norma je opština u ranijem periodu bila donijela Odluku o subvencioniranju. Ovom normom ne može da se stavlja van snage odluka koju je donijelo privredno društvo - vršilac komunalne djelatnosti.

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u odredbama Zakona o o komunalnim djelatnostima ("Sl. list CG", br. 55/16, 74/16, 2/18, 66/19 i 140/22), Zakona o prekršajima („Sl.list CG“, 1/11, 6/11, 39/11, 32/14 i 51/17), Zakona o lokalnoj samoupravi („Sl.list CG“, br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22 i 84/22) i Statuta („Sl.list CG – Opštinski propisi“, br. _____).

Članom 54a Zakona o komunalnim djelatnostima u stavu 1 propisano je da opština može da subvencionise ranjive korisnike za komunalne djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 1 (javno vodosnabdijevanje), 2 (upravljanje komunalnim otpadnim vodama), 4 (upravljanje komunalnim otpadom), 7 (javni prevoz putnika u gradskim i prigradskim naseljima), 10 (održavanje javnih groblja, kapela i krematorijuma i sahranjivanje) i 12 (održavanje javnih prostora za parkiranje), odnosno određene linije za komunalnu djelatnost javnog linijskog gradskog i prigradskog prevoza putnika. Stavom 2 je propisano da su ranjivi korisnici: domaćinstva u kojima žive lica sa invaliditetom, domaćinstva u kojima žive lica koja su u stanju socijalne potrebe utvrđene od organa državne uprave nadležnog za poslove socijalnog staranja i ranjive društvene kategorije (učenici, studenti, penzioneri). Stavom 3 je propisano da ranjive korisnike, subvencionisane linije gradskog i prigradskog prevoza putnika i visinu subvencije, kao i period na koji se daje utvrđuje rješenjem nadležni organ lokalne uprave, dok je stavom 5 propisana obaveza opštine da vršiocu komunalne djelatnosti nadoknadi subvencionisani dio cijene u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Stavom 6 je propisano ovlaštenje opštini da propiše bliže kriterijume na osnovu kojih se određuju ranjivi korisnici, subvencionisane linije gradskog i prigradskog prevoza putnika, iznos ili visinu subvencije, period na koji se subvencija daje i postupak revizije prava na korišćenje subvencije i druga pitanja od značaja za ostvarivanje, odnosno prestanak ovog prava

Članom 24 stav 4 Zakona o prekršajima propisano je ovlaštenje jedinici lokalne samouprave da svojom odlukom može propisati novčane kazne, i to u rasponima:

- 1) za fizičko i odgovorno lice u iznosu od 20 eura do 1.000 eura;
- 2) za preduzetnika u iznosu od 50 eura do 3.000 eura;
- 3) za pravno lice u iznosu od 150 eura do 10.000 eura.

U članu 38 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi propisano je da skupština donosi propise i druge opšte akte.

Članom _____ Statuta je propisano da skupština donosi propise i druge opšte akte.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE

Odluka ima za cilj da se, u skladu sa mogućnostima opštine, pruži podrška ranjivim kategorijama korisnike komunalnih usluga. Kako zbog nerentabilnosti pojedinih linija u gradskom, a posebno u prigradskom linijskom saobraćaju, a pogotovo u periodu visokih cijena goriva, postoji realna opasnost od „odustanka“ prevoznika od pružanja usluge na tim linijama, čime bi se direktno ugrozili esencijalni preduslovi za život i opstanak u tim sredinama, Odluka ima za cilj da se omogući i subvencioniranje cijelih linija.

Članom 9 Zakona o zaštiti konkurencije propisan je izuzetak od zabrane i ništavosti akata koji za cilj ili posljedicu imaju ili mogu imati sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na relevantnom tržištu, i to pisani ili usmeni dogovori, sporazumi, ugovori, pojedine odredbe ugovora, izričiti ili prećutni dogovori, usaglašena praksa, kao i odluke udruženja učesnika na tržištu (u daljem tekstu: sporazumi), kojima se:

1) direktno ili indirektno određuju kupovne ili prodajne cijene ili drugi uslovi trgovine;

2) ograničava ili kontroliše proizvodnja, tržište, tehnički razvoj ili investicije;

3) vrši podjela tržišta ili izvora nabavke;

4) primjenjuju različiti uslovi na poslove iste vrste sa različitim učesnicima na istom tržištu kojima se dovode u konkurentno nepovoljniji položaj;

5) uslovljava zaključenje sporazuma prihvatanjem dodatnih obaveza druge ugovorne strane, koje po svojoj prirodi ili poslovnoj svrsi nijesu u vezi sa predmetom sporazuma;

6) utvrđuje obaveza primjene određene cijene u daljoj prodaji ili na drugi način osigurava primjena preporučene preprodajne cijene. Tako, na osnovu člana 9 navedeni sporazumi mogu biti izuzeti od zabrane ako doprinose unaprijeđenju proizvodnje ili distribucije roba ili usluga, odnosno unaprijeđenju tehničkog ili privrednog razvoja, istovremeno omogućavajući potrošačima srazmjernu korist koja iz njih proističe na relevantnom tržištu pod uslovom da:

- nameću samo ograničenja koja su neophodna za ostvarivanje ciljeva sporazuma;

- ne omogućavaju učesnicima isključivanje konkurencije na relevantnom tržištu ili njegovom značajnom dijelu.

U kontekstu navedenog člana treba posmatrati namjeru zakonodavca da omogući subvencioniranje linija za komunalnu djelatnost javnog linijskog gradskog i prigradskog prevoza putnika čija svrha nije isključivanje konkurencije na tržištu, već održavanje nerentabilnih, već dodijeljenih linija, u cilju omogućavanja nesmetane saobraćajne komunikacije stanovništva koje živi na područjima obuhvaćeno navedenim linijama.

Članom 5 Zakona o kontroli državne pomoći propisano je da se ovaj zakon primjenjuje i na učesnike na tržištu koji obavljaju djelatnosti od javnog interesa, odnosno kojima je aktom nadležnog državnog organa dato pravo obavljanja određene djelatnosti, osim ukoliko bi se primjenom ovog zakona u značajnoj mjeri spriječilo obavljanje tih djelatnosti. Teret dokazivanja da primjena ovog zakona može u značajnoj mjeri da spriječi obavljanje djelatnosti je na učesniku na tržištu koji obavlja tu djelatnost.

Subvencionisanjem dijela cijena komunalnih usluga ranjivih kategorija korisnika, omogućiće se uvođenje balansa između principa „pokrića punih troškova“ (koji obezbjeđuje održivost vršioca komunalnih djelatnosti i koji je propisan članom 53 Zakona o komunalnim djelatnostima) i principa „priuštvosti“ komunalnih usluga (koje su nezamjenjivi uslov života naših građana).

III OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 propisana su pitanja koja će biti uređena ovom odlukom, a u skladu sa članom 54a Zakona o komunalnim djelatnostima.

Članom 2 je sproveden Zakon o rodnoj ravnopravnosti.

Članom 3 je definisano značenje izraza koji se koriste u ovoj odluci.

Poglavljem II Pravo na subvenciju (čl. 4 do 8) - propisani su bliži kriterijumi za određivanje ranjivih korisnika komunalnih usluga, čije su kategorije utvrđene članom 54a Zakona o komunalnim djelatnostima. Tako su u kategoriju lica sa invaliditetom, utvrđena i djeca sa posebnim obrazovnim potrebama, u skladu sa terminologijom iz Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, dok je za kategoriju penzionera preciziran dodatni kriterijum, i to visina penzije, vodeći računa da budu zaštićena najniža platežna kategorija penzionera. Dodatno, s obzirom da pravo na naknadu troškova sahrane se utvrđuje u više sektorskih zakona (Zakon o radu, Zakon o socijalnoj i dječijom zaštiti, Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju), u članu 7 je napravljen izuzetak od obezbjeđivanja prava na subvencije u skladu sa ovom odlukom.

Članom 9 je propisana visina subvencija za svaku od komunalnih usluga za koju se ista daje vodeći računa o karakteristikama i načinu obračuna konkretne komunalne usluge, ali i o finansijskim mogućnostima opštine. Imajući u vidu specifičnosti komunalnih usluga održavanje javnih grobalja i sahranjivanje, kao i potrebe održavanja zajedničkih kosturnica za lica čiji se identitet ne može utvrditi ili nemaju poznate srodnike, ovim članom je omogućeno subvencioniranje cjelokupnih troškova koje pružalac komunalne usluge po tom osnovu ima.

Članom 10 je propisan period na koji se subvencija daje, na način što je isti povezan sa periodom trajanja svojstva po osnovu kojeg se ostvaruje pravo na subvenciju.

Poglavljem IV Način utvrđivanja prava na subvenciju (čl. 11 i 12) - propisani su dokazi na osnovu kojih se utvrđuje pravo na subvenciju, u zavisnosti od vrste komunalne usluge odnosno od kategorije korisnika po osnovu koje se ostvaruje pravo na subvenciju.

S obzirom da je članom 10 propisan dugoročni period prava na subvenciju, a da svojstva po osnovu kojih se subvencija dodjeljuje pripadaju promjenjivim kategorijama, **članom 13** je predviđena obaveza revizije prava korišćenja subvencija, kao i period kada se ista vrši. Imajući u vidu da je cilj ove odluke da zaštiti najranjivije kategorije stanovništva, st. 3 i 4 je propisana obaveza korisnika subvencije da, u slučaju promijenjenih okolnosti prije isteka perioda za reviziju, obavijesti nadležni organ o tim okolnostima, uz mogućnost naknade štete koju bi opština u slučaju nepostupanja po navedenoj obavezi pretrpjela.

Članom 14 je propisan način na koji se sredstva od subvencija prenose na račun pružaoca komunalne usluge.

Kako bi se stvorili uslovi za nesmetan život i privređivanje stanovništva na područjima obuhvaćenim nerentabilnim linijama, te spriječilo dalje iseljavanje, **članom 15** je propisano pravo na subvencioniranje linija javnog prevoza putnika u gradskim i prigradskim naseljima, kao i utvrđene linije za koje se subvencija daje. Kako je svrha ove norme da se omoguće nesmetane saobraćajne komunikacije stanovništva, istom je predviđeno da korisnici usluga subvencioniranog javnog prevoza ostvaruju pravo na besplatan prevoz (ALTERNATIVA: na subvencionirane cijene usluga prevoza). S obzirom da se subvencija daje prevozniku, propisana je i njegova dužnost da redovno održava subvencionirane linije, uz mogućnost sankcionisanja za nepostupanje i ukidanja prava na subvenciju, ali i obavezu naknade štete koju bi opština u tom slučaju pretrpjela.

Studijom opravdanosti subvencioniranja linija javnog prevoza putnika u gradskim i prigradskim naseljima su utvrđeni elementi koji su propisani ovim članom.⁹

U cilju praćenja svih elemenata od značaja za utvrđivanje prava na subvencije, kao i za potrebe praćenja i planiranja sredstava neophodnih za realizaciju obaveza iz ove odluke, **članom 16** je predviđeno uspostavljanje evidencije korisnika subvencija.

Imajući u vidu da su uslovi pod kojima se dodjeljuju subvencije promjenjivi, **članom 17** je propisan inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ove odluke.

Članom 18 su propisani prekršaji i novčane kazne za nepostupanje po osnovnim odredbama imperativnog karaktera.

Članom 19 je propisan rok za uspostavljanje evidencije korisnika subvencija.

Članom 20 je uređeno pitanje ostvarivanja prava lica koja u trenutku stupanja na snagu ove odluke već imaju stečena prava.

Članom 21 utvrđuje se stupanje na snagu ove odluke i prestanak važenja odluke koja je do sada uređivala ovo pitanje.

IV FINANSIJSKI EFEKTI PRIMJENE ODLUKE

Radi sprovođenja ove odluke potrebno je u budžetu planirati sredstva na godišnjem nivou. U cilju procjene prvog godišnjeg uticaja na budžet potrebno je prikupiti od nadležnih državnih organa podatke o broju lica u stanju socijalne potrebe, lica sa invaliditetom, djece sa posebnim obrazovnim potrebama, penzionera sa najnižom penzijom odnosno srazmjernom penzijom nižom od najniže penzije u Crnoj Gori, te na osnovu prosječnog računa za svaku subvencioniranu komunalnu uslugu izvršiti procjenu potrebnih sredstava.

Iznos sredstava za subvencioniranje linija javnog prevoza putnika utvrđen je u skladu sa procjenama iz Studije opravdanosti subvencioniranja linija javnog prevoza putnika u gradskim i prigradskim naseljima.¹⁰

⁹ Ovo navesti ako je studija rađena. U tom slučaju navesti i tačan naziv sa svim pratećim detaljima (kada je rađena, koji su ključni nalazi studije i slično).

¹⁰ Ovo navesti, kao je studija rađena. U tom slučaju se može precizirati i procjena troškova subvencioniranja linija utvrđenih studijom.